



LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-01- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ, SUSIJUSIŲ SU REGLAMENTO (ES) 2017/2394 ĮGYVENDINIMU

Teisingumo ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/2394 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimą, bendradarbiavimo, kuriuo panaikinamas reglamentas (EB) Nr. 2006/2004, nuostatų įgyvendinimo“ projektą (toliau – Projektas Nr. 1) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. 1333 „Dėl Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas Nr. 2, kartu vadinami Nutarimų projektais).

I. Sprendžiama problema. Nutarimų projektai parengti siekiant įgyvendinti Reglamento (ES) 2017/2394¹ ir Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2, 12, 29⁴, 40 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 44¹ straipsniu ir dešimtuoju skirsniu įstatymą (toliau – Įstatymas), kurie įsigalioja 2020 m. sausio 17 d.

II. Siūlomos priemonės. Projekte Nr. 1 numatyta, kad Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba ir toliau atliks bendrosios ryšių palaikymo tarnybos ir kompetentingos institucijos funkcijas. Taip pat Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai numatoma pavesti įgyvendinti Reglamento (ES) 2017/2394 8 straipsnio 1 dalyje, 27 straipsnio 1 dalyje, 30 straipsnyje, 37 straipsnio 1 ir 3 dalyse bei 39 straipsnyje nustatytas pareigas.

Atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2017/2394 priede pateiktą vartotojų apsaugos ES teisės aktų sąrašą (28 teisės aktai), Projekte Nr. 1 numatoma, kad kompetentingų institucijų funkcijas Lietuvoje vykdys šios kompetentingos institucijos:

1) Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą atsakingą už Reglamento (ES) 2017/2394 priedo 1–3, 7 (išskyrus dėl Lietuvos banko prižiūrimų finansų rinkos dalyvių), 9, 11–13, 16, 18 (dėl vartojimo ginčo neteisminio sprendimo), 19 (dėl vartojimo ginčų neteisminio sprendimo), 20–22 ir 25–27 ir 28 punktuose nurodytų Europos Sąjungos teisės aktų ar jų nuostatų įgyvendinimą;

2) Informacinės visuomenės plėtros komitetas – atsakingas už Reglamento (ES) 2017/2394 priedo 4 punkte nurodytos direktyvos įgyvendinimą;

3) Lietuvos transporto saugos administracija – atsakinga už Reglamento (ES) 2017/2394 priedo 8, 10, 15, 18 (išskyrus dėl vartojimo ginčų neteisminių sprendimų) ir 19 (išskyrus dėl vartojimo ginčų neteisminių sprendimų) punktuose nurodytų reglamentų įgyvendinimą.

Taip pat pažymėtina, kad kai kurios valstybės institucijos įstatymais jau yra paskirtos kompetentingomis institucijomis, todėl Projekte Nr. 1 šios institucijos pakartotinai nenurodomos:

¹ 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (ES) 2017/2394 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimą, bendradarbiavimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 (OL 2017 L 345, p. 1).

- Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos pagal Lietuvos Respublikos farmacijos įstatymą yra atsakinga už Reglamento (ES) 2017/2394 priedo 5 punkte nurodytos direktyvos nuostatų įgyvendinimą;

- Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija pagal Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymą yra atsakinga už Reglamento (ES) 2017/2394 priedo 6 punkte nurodytos direktyvos nuostatos įgyvendinimą;

- Lietuvos bankas pagal Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymą, Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymą, Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymą ir Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymą yra atsakingas už Reglamento (ES) 2017/2394 priedo 7 punkto (kiek susiję su Lietuvos banko prižiūrimais finansų rinkos dalyviais), 14, 23 ir 24 punktuose nurodytų direktyvų įgyvendinimą;

- Lietuvos radijo ir televizijos komisija pagal Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymą yra atsakinga už Reglamento (ES) 2017/2394 priedo 17 punkte nurodytos direktyvos nuostatų įgyvendinimą.

Atsižvelgiant į Reglamente (ES) 2017/2394 ir Įstatyme nustatytus kompetentingų institucijų tyrimo ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimus, Projekte Nr. 2 numatyta patikslinti Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos nuostatus, nurodant šiuos įgaliojimus:

- 1) gauti informaciją, duomenis ir dokumentus, reikalingus įstatymų, už kurių laikymosi priežiūrą atsakinga Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, pažeidimams tirti, neatsižvelgiant į informacijos, duomenų ir dokumentų saugojimo laikmeną ar saugojimo vietą, įskaitant banko paslaptį ar jai prilygintą paslaptį sudarančią informaciją (kad asmuo yra banko ar kito finansų rinkos dalyvio klientas, jam teikiamos finansinės paslaugos, jo turimų sąskaitų numeriai) ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjų turimą informaciją apie elektroninių ryšių paslaugų abonentus ar registruotus elektroninių ryšių paslaugų naudotojus, taip pat paimti dokumentus ir daiktus, kurie turi įrodomąją reikšmę;

- 2) be iš ankstinio įspėjimo patekti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių pardavėjų, paslaugų teikėjų, kurių priežiūrą atlieka Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, transporto priemonės;

- 3) patvirtinti pardavėjų, paslaugų teikėjų rašytinius išipareigojimus nutraukti vartotojų teisių pažeidimą ir užtikrinti vartotojų teisių gynimo priemonių įgyvendinimą;

- 4) atlikti pardavėjų, paslaugų teikėjų veiklos, įskaitant elektroninių sąsajų naudojimą, patikrinimus;

- 5) taikyti laikinąsias apsaugos priemones.

Be to, Projektu Nr. 2 Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos nuostatuose nurodomi ir įgaliojimai, nustatyti Vartotojų teisių apsaugos įstatymo² 12 straipsnio 1 dalies 4 punkte ir 12 straipsnio 2 dalies 5 ir 6 punktuose (taikomi nuo 2019 m. rugsėjo 1 d.):

- 1) organizuoti vartotojų nuomonių, elgsenos, prekių ir paslaugų kainų bei kitus tyrimus;

- 2) atlikti prekių ir paslaugų kontrolinius pirkimus;

- 3) duoti privalomus nurodymus interneto prieigos paslaugų teikėjams, kad būtų apribota prieiga prie pardavėjų ir paslaugų teikėjų interneto svetainių.

III. Priemonių kaštai. Papildomų lėšų poreikis Nutarimų projektuose numatytoms institucijų funkcijoms vykdyti jau buvo įvertintas įstatymų projektų aiškinamajame rašte, teikiant įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seimui³.

IV. Nauda visuomenei. Priėmus nutarimų projektus, bus sudarytos teisinės sąlygos įgyvendinti Reglamento (ES) 2017/2394 nuostatas Lietuvoje, užtikrinta veiksmingesnė vartotojų interesų apsauga, greitesnis ir veiksmingesnis kompetentingų institucijų bendradarbiavimas

² 2019 m. balandžio 26 d. įstatymo Nr. XIII-2093 redakcija.

³ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/25b0ded0f2de11e89d4ad92e8434e309?jfwid=cum9tz78t> ir <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/13b5d610ca2711e9a56df936f065a619?jfwid=mt8o2hewg>

vardotojų apsaugos srityje, labiau atgrasoma nuo vardotojų interesų apsaugos teisės aktų pažeidimų.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas dėl Nutarimų projektų neatliktas. Priėmus Nutarimų projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Nutarimų projektais įgyvendinamas Reglamentas (ES) 2017/2394. Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, Nutarimų projektai nenotifikuotini.

Nutarimų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimų projektai be pastabų suderinti su Finansų ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Informacinės visuomenės plėtros komitetu, Lietuvos banku, Lietuvos radijo ir televizijos komisija, Valstybine vaistų kontrolės tarnyba prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija. Dėl Lietuvos transporto saugos administracijos pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, pateikta derinimo pažyma.

Nutarimų projektus parengė Teisingumo ministerijos Teisinės apsaugos grupės (vadovė Natalija Žilinskienė, tel. 266 2934, el. p. n.zilinskiene@tm.lt) vyr. patarėjas Algis Baležentis, tel. 266 2927, el. paštas algis.balezentis@tm.lt ir vyr. specialistė Rosita Pletienė, tel. 266 2856, el. p. r.pletiene@tm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Projektas Nr. 1, 2 lapai.
2. Projektas Nr. 2, 2 lapai.
3. Projekto Nr. 2 lyginamasis variantas, 2 lapai.
4. Atitikties lentelės, 6 lapai.
5. Derinimo pažyma, 2 lapai.
6. Institucijų išvados, 19 lapų.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius